

DOI 10.31558/2307-2318.2024.3.5

УДК 336.71

JELClassification: G 21

Волкова Н. І.,

Кандидат економічних наук, доцент

Донецький національний університет імені Василя Стуса

ORCID: 0000-0003-3790-3636

e-mail: n.volkova@donnu.edu.ua

Павленко О.О.,

Головний спеціаліст відділу планово-фінансової діяльності, бухгалтерського обліку та звітності

Територіальне управління Державної судової адміністрації України в Вінницькій області

ORCID: 0009-0006-9971-1559

e-mail: pavlenko_o@donnu.edu.ua

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ПІДХОДИ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ РЕСУРСНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ БАНКУ В УМОВАХ ФІНАНСОВОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

У статті аналізується роль ресурсного потенціалу банків як ключового чинника забезпечення фінансової стабільності та сталого економічного розвитку. Особлива увага приділяється фінансовим і нефінансовим ресурсам, таким як капітал, репутація та бренд, а також збалансованому управлінню цими активами. Досліджено механізми залучення ресурсів через ефективне планування, управління витратами та оптимізацію структури активів і пасивів, що сприяють зростанню інвестиційної активності банків. Визначено, що основними завданнями є моніторинг ризиків, управління ліквідністю, диверсифікація джерел фінансування та вдосконалення систем управління банківськими активами. Особливу увагу приділено необхідності адаптації банків до змінюваного економічного середовища, що включає впровадження інноваційних технологій та нових підходів до управління капіталом в умовах фінансової нестабільності. Підкреслюється, що розробка стратегії залучення ресурсів, спрямованої на збільшення капіталізації та концентрації банківського капіталу, є важливим інструментом досягнення стійкості банківської системи. Основна мета управління ресурсним потенціалом полягає у забезпеченні банків достатніми ресурсами для їх стабільної діяльності, а також для ефективної протидії зовнішнім викликам. Важливість цього підтверджується необхідністю розробки концептуальних підходів щодо залучення як внутрішніх, так і іноземних інвестицій, впровадження конкурентних умов для клієнтів та створення нормативно-правових умов, що підвищують привабливість на ринку капіталу. Запропоновані в концепції заходи дозволяють зміцнити позиції банків на внутрішньому ринку та сприяти їх інтеграції у глобальну фінансову систему.

Ключові слова: ресурсний потенціал, модель управління ресурсним потенціалом, концептуальні підходи щодо управління, банківська установа, фінансова нестабільність.

Рис. 3, Літ. 9.

Volkova N.,

PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance
Vasyl' Stus Donetsk National University, Vinnytsia, Ukraine

Pavlenko O.

CONCEPTUAL APPROACHES TO IMPROVING THE MANAGEMENT OF THE BANK'S RESOURCE POTENTIAL IN THE CONTEXT OF FINANCIAL INSTABILITY

The article analyses the role of banks' resource potential as a key factor in ensuring financial stability and sustainable economic development. Particular attention is paid to financial and non-financial resources, such as capital, reputation and brand, as well as to the balanced management of these assets. The mechanisms of attracting resources through effective planning, cost management and optimisation of the structure of assets and liabilities, which contribute to the growth of investment activity of banks, are investigated. It is determined that the main tasks are risk monitoring, liquidity management, diversification of funding sources and improvement of bank asset management systems. Particular attention is paid to the need for banks to adapt to the changing economic environment, including the introduction of innovative technologies and new approaches to capital management in the context of financial instability. It is emphasised that the development of a strategy for attracting resources aimed at increasing the capitalisation and concentration of banking capital is an important tool for achieving the sustainability of the banking system. The main goal of resource potential management is to provide banks with sufficient resources for their stable operation and to effectively counteract external challenges. The importance of this is confirmed by the need to develop conceptual approaches to attracting both domestic and foreign investment, introducing competitive conditions for clients, and creating regulatory conditions that increase attractiveness in the capital market. The measures proposed in the concept allow strengthening the position of banks in the domestic market and facilitating their integration into the global financial system.

Keywords: resource potential, model of resource potential management, conceptual approaches to management, banking institution, financial instability.

Fig. 3, Lit. 9.

Постановка проблеми. Протягом останніх років Україна переживає період невизначеності, спричинений глобальними викликами та кризами, зокрема повномасштабною війною. Вагомою причиною економічних труднощів у країні є обмежений ресурсний потенціал банків, що ускладнює їх здатність підтримувати стабільність та розвиток економіки. Удосконалення управління ресурсами банківського сектору може стати ефективним інструментом для підвищення їх фінансової стійкості та забезпечення стійкого зростання. Розробка і впровадження концептуальних підходів удосконалення управління ресурсним потенціалом банку. Підґрунтям для цього є розробка і впровадження концептуальних підходів удосконалення управління ресурсним потенціалом банку.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Економічна сутність ресурсного потенціалу досліджувалась у багатьох працях сучасних українських авторів, а саме: У сучасних роботах К. Pernell [1], Z. Xie [2], А. М. Obadire [3] розглядається питання дотримання фінансової стійкості, як основної мети формування ресурсного потенціалу банку. Автори Д. В. Смолич [4] та Н. П. Шепелюк [5] досліджували питання побудови моделі управління ресурсним потенціалом підприємств та банківських установ в сучасних нестабільних умовах функціонування економіки.

Формулювання цілей дослідження. Мета статті полягає у розробці концепції удосконалення управління ресурсним потенціалом банку в умовах фінансової нестабільності.

Основні результати дослідження. Забезпечити фінансову стабільність, сталий економічний розвиток та загальний добробут у країні можливо завдяки стабільному функціонуванню загальної банківської системи. Банки виступають посередниками у розподілі капіталу шляхом перетворення вільних коштів у інвестиції, таким чином банки підвищують ефективність виробництва підприємств в країні. Основною і необхідною умовою для дотримання стабільності та стійкості банківських установ є наявність у них необхідного рівня забезпечення ресурсами та збалансованого портфеля ресурсів, який буде використовуватись під час активних операцій банку. Зміцнення та удосконалення управління ресурсним потенціалом банку є передумовою для розвитку інвестиційної діяльності та забезпечення стабільності у питанні сталого економічного розвитку.

Удосконалення управління ресурсним потенціалом банківських установ в умовах фінансової нестабільності передбачає збільшення рівня капіталізації та концентрації банківського капіталу, що містить формування збалансованої структури балансу банку на основі оптимального поєднання активів і пасивів, залучення додаткових коштів від акціонерів, вкладників та інших джерел фінансування на ринку капіталу, ефективне використання прибутку, а також впровадження вдосконалених методів управління для забезпечення стабільності і стійкості банку в умовах економічних викликів.

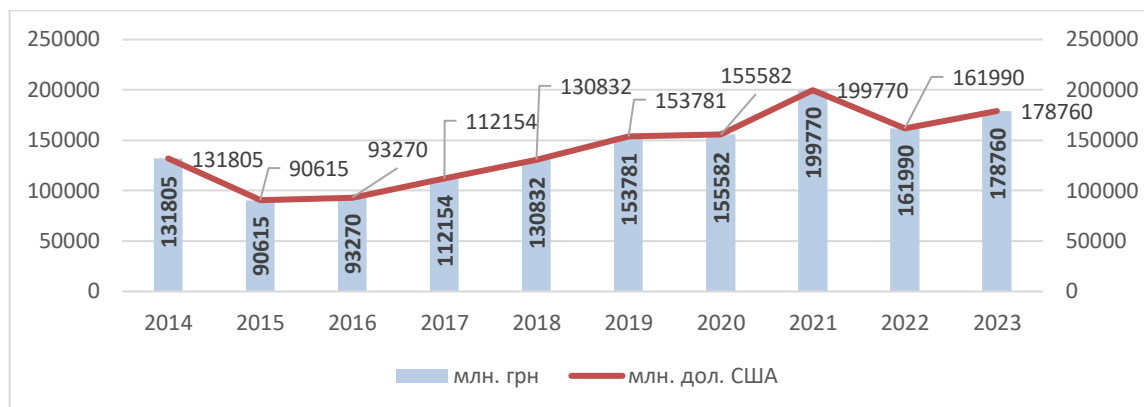
Управління ресурсним потенціалом банківської установи – це система методів та інструментів, спрямованих на ефективне вирішення питань, пов'язаних із формуванням та раціональним використанням капіталу для досягнення максимальної економічної вигоди та забезпечення стійкості банку як у поточному, так і в перспективному періодах. У контексті фінансової нестабільності актуальним є розробка сучасних підходів до вибору джерел, методів і інструментів нарощування капіталу, що спрямовані на забезпечення його достатнього рівня, що в кінцевому підсумку визначає процес формування ресурсного потенціалу банку.

Розвиток і реалізація ресурсних можливостей банків обумовлені різноманітними факторами, серед яких особливу роль відіграють ресурсні можливості економічних учасників, таких як конкуренти (вітчизняні та іноземні банки, небанківські фінансові установи), постачальники ресурсів (населення, бізнес-сектор, фінансові посередники), а також державні органи та установи, які через прийняття нормативно-правових актів сприяють адаптації національного банківського законодавства до міжнародних стандартів.

До внутрішніх економічних факторів, що впливають на ресурсний потенціал банків, відносяться: рівень розвитку економіки, динаміка цін і інфляції, фінансовий стан підприємств, ефективність монетарної політики центрального банку, ефективність державного регулювання банківської діяльності, а також рівень конкуренції на фінансовому ринку.

Економічний стан країни безпосередньо впливає на ресурси банків, оскільки циклічні зміни економіки, рівень ВВП на душу населення, обсяги виробництва товарів і послуг, а також забезпечення цих товарів, визначають доступність ресурсів. Нестача товарів і послуг призводить до підвищення цін і тарифів, що зменшує заощадження населення через зростання витрат на споживання. Водночас, зростання споживчих потреб може також зменшити заощадження. Перейдемо до аналізу економічного стану країни. На рис. 1 наведено динаміку ВВП України протягом за період 2014-2023 рр.

В Україні станом на 2023 рік номінальний ВВП становить 178760 млн дол США, що більше на 10,4% ніж показник 2022 року. Однак у 2020 році відбувається зменшення темпів приросту ВВП, що є наслідком початку пандемії COVID-2019, а у 2022 році номінальний ВВП України впав на 18,9% порівняно з показником 2021 року, що також є наслідком потрясіння економіки – початку повномасштабного вторгнення росії на територію України.

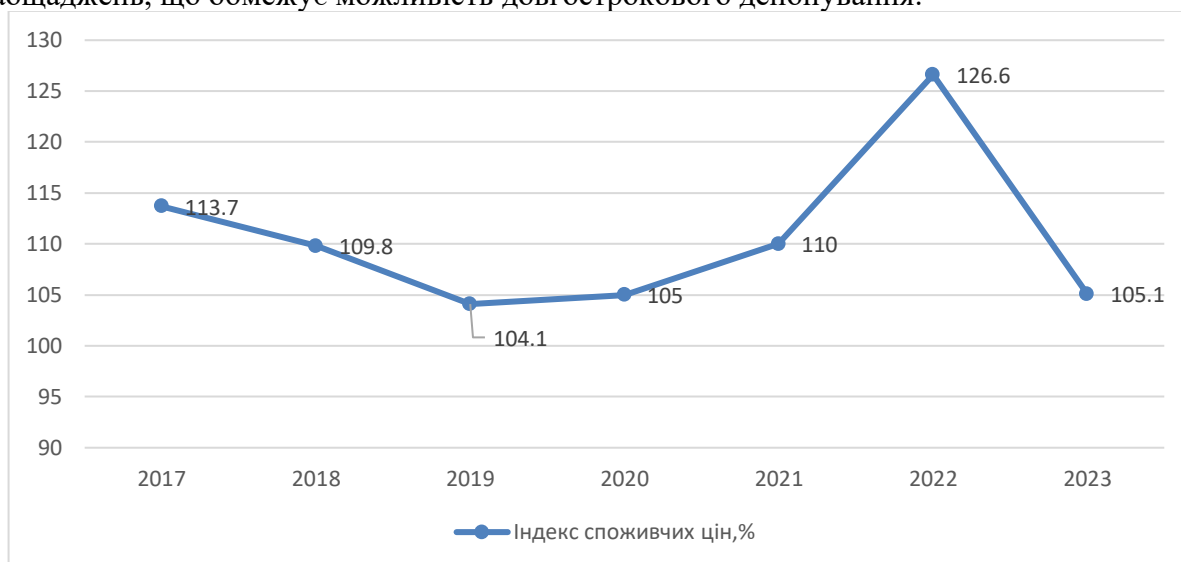

Рисунок 1 – Динаміка номінального ВВП України за період 2002-2023 рр.

Джерело: побудовано авторами на основі [6]

Під час економічного спаду зменшуються обсяги виробництва, погіршується фінансовий стан підприємств, зростають неплатежі, а рівень доходів і заощаджень населення падає, що зменшує банківські ресурси. В умовах економічного підйому зростання виробництва та покращення ринкової кон'юнктури сприяють збільшенню тимчасово вільних ресурсів у економічних агентів, що дозволяє банкам нарощувати обсяги ресурсів.

Динаміка цін та інфляція впливають на заощадження в двох напрямках (рис. 2). Інфляційні очікування зменшують заощадження через стимулювання споживання товарів зараз, щоб уникнути подорожчання в майбутньому. Одночасно, зростання цін підвищує витрати на товари і може спричинити потребу в накопиченні коштів, що збільшує номінальні заощадження. Інфляція також знецінює накопичені заощадження, особливо в готівковій формі, що послаблює схильність до заощаджень взагалі, але посилює мотивацію зберігати кошти в банках або в іноземній валюті. Якщо довіра до банківської системи слабка, частка заощаджень, що зберігаються в банках, може зменшитися, а частка заощаджень в іноземній валюті поза банками зростає. В умовах високої інфляції банки мають труднощі з довгостроковим кредитуванням через зменшення реальних доходів і заощаджень, що обмежує можливість довгострокового депонування.

Рисунок 2 – Динаміка зміни індексу споживчих цін в Україні протягом 2014-2023 рр.

Джерело: побудовано авторами на основі [7]

Розробка авторської концепції управління ресурсним потенціалом банківських установ в умовах фінансової нестабільності вимагає чіткого визначення принципів, на яких вона повинна базуватися. Доцільним вважаємо виокремити наступні принципи:

1. Наукова обґрунтованість процесу управління ресурсним потенціалом банків, що ґрунтується на засадах діалектичної теорії пізнання, дотриманні економічних законів, використанні науково-технічних досягнень та сучасних методів економічного аналізу.

2. Комплексний підхід до управління ресурсним потенціалом банків, який полягає в детальному вивченні напрямів, функцій та механізмів цього процесу.

3. Динамізм управління, що передбачає постійний моніторинг та врахування як внутрішніх, так і зовнішніх факторів, які впливають на ресурсний потенціал банку.

4. Інтеграція процесу управління ресурсним потенціалом банків із загальною системою управління. Принцип підкреслює, що при формуванні стратегії управління ресурсним потенціалом необхідно враховувати основні цілі та завдання, які стоять перед банком.

5. Системний підхід до управління ресурсним потенціалом банків, орієнтований на досягнення кінцевого результату. Отже, кількісні та якісні показники цього процесу повинні відповідати вимогам ринку та демонструвати ефективність використання механізмів управління ресурсним потенціалом у банку.

За результатами визначення принципів управління ресурсним потенціалом банку, розроблено мету і завдання управління ресурсним потенціалом банку в умовах фінансової нестабільності.

Метою управління ресурсним потенціалом банківської установи є підвищення фінансової стійкості банківських установ шляхом залучення та забезпечення достатнього обсягу ресурсів.

Фінансова стабільність/стійкість є необхідним фундаментом здорової банківської системи, яка гарантує клієнтам факт того, що банки зможуть протистояти економічним потрясінням і зберегти при цьому довіру до банківської системи. Вагомість досягнення високого рівня фінансової стабільності підтверджується Звітом про глобальну фінансову стабільність Міжнародного валютного фонду, в якому підкреслюється важливість підтримки достатнього рівня капіталу та ліквідності для управління ризиками та підтримки діяльності в періоди фінансового стресу [8].

Залучення ресурсів є важливим компонентом цієї мети. Банки повинні впроваджувати ефективні стратегії для залучення як внутрішніх, так і іноземних інвестицій. Ефективна стратегія залучення ресурсів повинна містити пропозиції конкурентних відсоткових ставок, диверсифікацію джерел фінансування та підвищення репутації банку. Дослідження, опубліковане в *Journal of Banking & Finance*, стосовно досягнення фінансової стійкості шляхом диверсифікації доходів [2], підкреслює, що диверсифіковані джерела фінансування та міцні відносини з інвесторами є ключовими факторами залучення стабільних та довгострокових інвестицій.

Стійкість регуляторної бази визначає та гарантує роботу банків в рамках безпечних і надійних практик, що знижує ризик фінансової нестабільності. Поділяємо точку зору А. Obadire, V. Moyo [3], що нормативні реформи, такі як Базель III сприяють підвищенню стійкості банківських установ, удосконалюють стандарти адекватності капіталу та ліквідності.

Для досягнення поставленої мети необхідно також підвищувати якість капіталу, що в свою чергу, вимагає залучення високоякісних довгострокових ресурсів.

Сталий розвиток банків залежить від забезпечення стабільного, довгострокового фінансування. Визначення та використання нових джерел фінансування, які відповідатимуть стратегічним цілям банківської установи, необхідне для забезпечення довгострокової стабільності.

Забезпечення стабільного, довгострокового фінансування є життєво важливим для сталого зростання та розвитку банків. Визначення та використання нових джерел

фінансування, які відповідають стратегічним цілям банку, необхідне для забезпечення довгострокової стабільності.

Зазначимо, досягнути визначеної мети можна завдяки формуванню переліку завдань з управління ресурсним потенціалом банку:

1. Реформування та вдосконалення правової й організаційної бази. Оновлення нормативно-правової бази з метою приведення її у відповідність до поточних вимог та потреб фінансового сектору України та європейського законодавства. У рамках реформування організаційної бази необхідно визначити структурні підрозділи, відповідальні за процес формування, спланувати склад і структуру ресурсів банку, застосувати економіко-нормативні методи оцінки якості ресурсів, визначити інструменти та методи регулювання ресурсного потенціалу. Проведене у 2020 році дослідження К. Pernell стосовно ринкового управління, фінансових інновацій та фінансової стабільності зазначає, що ефективна організація та чіткий розподіл обов'язків всередині банківської установи є запорукою ефективного управління ресурсами та ресурсним потенціалом. Зокрема, автор визначає вплив використання таких способів формування ресурсного потенціалу, як сек'юритизація, що дозволяє перетворювати активи банку на цінні папери для залучення додаткових ресурсів, та деривативи, які використовуються для хеджування ризиків і підвищення ефективності управління фінансовими потоками [1].

2. Фінансово-економічна підтримка. Залучення прямих та непрямих внутрішніх та зовнішніх інвестицій для збільшення ресурсної бази банку. Проведене протягом 2022-2023 рр. дослідження, яке було висвітлено у колонці CERP VoxEU, доводить, що одним з досягнення фінансової стійкості в умовах фінансової нестабільності є фінансова підтримка та інвестиції. Зокрема, автори статті вказують, що для забезпечення фінансової стабільності необхідно вжити заходів з боку уряду та фінансування рішень щодо врегулювання, а також вказують на необхідність перегляну правил та наглядової практики (наприклад, переоцінка архітектури банківської системи, оновлення реформ ринку деривативів, аналіз можливостей фінансування центрального банку, впровадження урядових рішень та пропозицій тощо) [9].

3. Підвищення якості капіталу, що є важливим для довгострокової стабільності та розвитку, використовуючи нові методи та форми залучення ресурсів для забезпечення довгострокового розвитку банку.

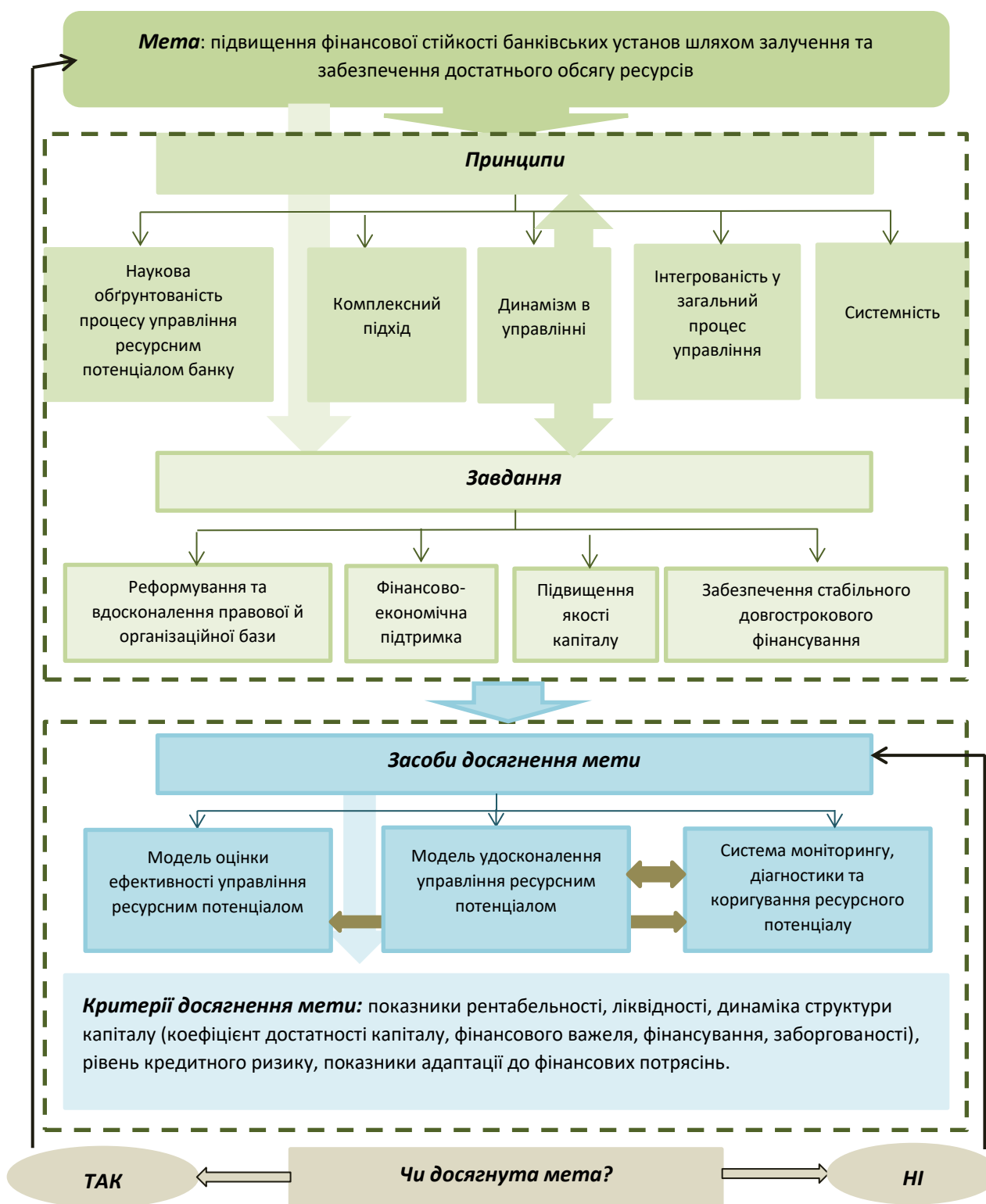
4. Забезпечення стабільного довгострокового фінансування. Залучення нових джерел фінансування на довгостроковій основі дозволяє банку не тільки підтримувати поточну ліквідність, але й забезпечує фінансову стабільність у майбутньому.

Відзначимо, що дослідження МВФ, проведені у 2019 році, свідчать про необхідність урядових програм підтримки банківського сектору, які можуть бути спрямовані на забезпечення доступу до довгострокових ресурсів, особливо в умовах фінансових криз. Урядові програми повинні містити кредитування через спеціалізовані фінансові програми центральних банків або залучення ресурсів міжнародних організацій [9].

Таким чином, забезпечення стабільного довгострокового фінансування є не лише засобом підтримки ліквідності, але й стратегічним елементом, що сприяє довгостроковій стійкості та розвитку банківської установи в умовах фінансової нестабільності.

Отже, визначивши важливість побудови концепції управління ресурсним потенціалом в умовах фінансової нестабільності на основі зазначених принципів, мети та відповідних завдань дослідження управління ресурсним потенціалом, визначимо інструменти досягнення мети/виконання завдань та критерії ефективності отриманих результатів (рис. 3).

Зазначимо, що на досягнення поставленої мети та виконання завдань впливають фактори зовнішнього та внутрішнього середовищ. Станом на сьогодні українські банківські установи стикаються з великою кількістю факторів, серед яких переважають негативні, які постійно впливають на управління ресурсним потенціалом,

Рисунок 3 – Концепція удосконалення управління ресурсним потенціалом банку в умовах фінансової нестабільності

Одним з засобів досягнення поставленої мети є система моніторингу, діагностики та коригування. Фінансова діагностика представляє собою комплексний аналіз стану об'єкта на основі інтеграції та порівняння різноманітних аналітичних даних. Її основна відмінність від простого аналізу полягає у фокусі на виявленні відхилень від норми та патологічних явищ. На підставі діагностичних висновків формуються рекомендації для вирішення виявлених проблем і ухвалюються управлінські рішення. До ключових

складових фінансової діагностики відносяться: аналіз, облік, оцінка, планування, прогнозування, організація та стратегічне прийняття рішень [5, с. 38].

Розроблена концепція управління ресурсним потенціалом припускає, що система моніторингу, діагностики та коригування взаємопов'язана з моделлю оцінки ефективності ресурсного потенціалу та моделлю удосконалення управління ресурсним потенціалом. Процес діагностики забезпечення банків необхідними ресурсами містить критично важливі елементи, серед яких особливе значення має розробка моделі управління ресурсами, яка визначає напрями діяльності банку для удосконалення управління ресурсним потенціалом, а отже визначає оптимальний обсяг і структуру ресурсного потенціалу.

Реалізація моделі передбачає [4]:

1. Формулювання цілей банку та визначення ключових напрямів розвитку.
2. Вибір оптимальної моделі розвитку.
3. Вибір серед альтернативних шляхів розвитку.
4. Аналіз можливостей, що відкриваються завдяки зовнішньому середовищу та внутрішньому потенціалу.
5. Ефективне використання як наявних, так і залучених ресурсів.
6. Управління зовнішніми відносинами.

Основним інструментом реалізації даної моделі удосконалення управління ресурсним потенціалом є використання системи показників для створення збалансованої системи ресурсного потенціалу банку. Важливо зазначити, що під час розробки моделі управління банківськими ресурсами необхідно враховувати, що банк має різний ступінь впливу на різні види ресурсів. Наприклад, банк має обмежений вплив на депозити до запитання та ощадні вклади, тоді як обсяги строкових депозитів та облігацій можуть бути під його контролем. Цілі, спрямовані на збільшення обсягу банківських ресурсів, повинні включати узгодження джерел фінансування з їх використанням. Для визначення необхідного обсягу ресурсів банк повинен оцінити баланс активів і виявити потребу в коштах.

Також банк орієнтується на цілі, пов'язані з ринковою позицією. Залучення ресурсів значною мірою залежить від іміджу та репутації банку. Досягнення цих цілей сприяє збільшенню чистих надходжень ресурсів та зниженню витрат на їх залучення.

В умовах фінансової нестабільності для банків актуальним є моделювання шляхів та джерел ресурсного забезпечення їх діяльності. При розробці моделі ресурсного забезпечення комерційного банку необхідно враховувати концептуальну основу, що передбачає оптимізацію структури пасивів, зокрема зобов'язань, оскільки саме вони є основними джерелами ресурсів. Досягнення цієї мети можливе шляхом узгодження структури зобов'язань і активів банку.

Функції управління пасивами та активами взаємопов'язані, але по-різному впливають на прибутковість банку. Управління пасивами має на меті залучення найбільш економічних ресурсів, що знижує витрати на банківські операції і підвищує прибутковість. Водночас, управління активами передбачає вибір найбільш вигідних варіантів розміщення ресурсів для максимізації доходу. Таким чином, зобов'язання (пасиви) повинні відповідати активам за обсягами і термінами.

Висновки. За результатами проведеного дослідження встановлено, що управління ресурсним потенціалом банків є одним із ключових факторів забезпечення їх фінансової стійкості та конкурентоспроможності в умовах нестабільності ринку. Оптимізація фінансових, людських і технологічних ресурсів виявилася важливою для підвищення адаптивності банків до змін економічного середовища, що дозволяє зменшувати ризики та забезпечувати сталий розвиток. Визначено, що впровадження інноваційних технологій у процес управління ресурсами значно підвищує ефективність банківської діяльності, сприяючи зміцненню їх позицій на ринку. Окрім цього, системний моніторинг і регулярна діагностика ресурсного потенціалу дають змогу вчасно виявляти ризики та здійснювати

заходи з їх мінімізації, що є важливим елементом у формуванні ефективної стратегії розвитку банків. Отже, реалізація розробленої нами концепції удосконалення управління ресурсним потенціалом банку в умовах фінансової нестабільності дозволить підвищити конкурентоспроможність окремих банків, зміцнити стабільність всієї банківської системи, що має значний вплив на економічний розвиток України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Xie Z. Achieving Financial Sustainability through Revenue Diversification: A Green Pathway for Financial Institutions in Asia. *New Trends in Corporate Finance for Sustainability*. 2022, № 14 (6). URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/14/6/3512> (дата звернення: 15.09.2024).
2. Obadire A. M. Basel III Capital Regulations and Bank Efficiency: Evidence from Selected African Countries. *J. Financial Stud.* 2022. № 10 (3). URL: <https://www.mdpi.com/2227-7072/10/3/57> (дата звернення: 15.09.2024).
3. Pernall K. Market governance, financial innovation, and financial instability: lessons from banks' adoption of shareholder value management. *Theory and Society*. 2020. № 49. P. 277-306.
4. Смолич Д. В., Тимошук І. В. Ресурсний потенціал підприємства: сутність, складові та модель управління в сучасних умовах господарювання. *Економічний простір*. 2020. № 153. С. 75-82.
5. Шепелюк Н. П. Діагностика фінансової стійкості підприємства: методологія та практика застосування. *Economic journal Odessa polytechnic university*. 2023. № 4 (26). С. 37-44.
6. Валовий внутрішній продукт (ВВП) в Україні. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/> (дата звернення: 20.10.2024).
7. Індекс інфляції в Україні. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/> (дата звернення: 20.10.2024).
8. Global financial stability report. Lower for Longer. Washington: International Monetary Fund, Publications Services, 2019. 109 p.
9. Löyttyniemi T. Financial instability in 2022-2023: Causes, risks, and responses. URL: <https://cepr.org/voxeu/columns/financial-instability-2022-2023-causes-risks-and-responses> (дата звернення: 20.09.2024).

REFERENCES

1. Pernall, K. (2020). Market governance, financial innovation, and financial instability: lessons from banks' adoption of shareholder value management. *Theory and Society*. 49. 277-306.
2. Xie, Z. (2022). Achieving Financial Sustainability through Revenue Diversification: A Green Pathway for Financial Institutions in Asia. *New Trends in Corporate Finance for Sustainability*. 14 (6). <https://www.mdpi.com/2071-1050/14/6/3512>
3. Obadire, A. M. (2022). Basel III Capital Regulations and Bank Efficiency: Evidence from Selected African Countries. *J. Financial Stud.* 10 (3). <https://www.mdpi.com/2227-7072/10/3/57>
4. Smolich, D. V., Tymoshuk, I. V. (2020). Resource potential of the enterprise: essence, components and management model in modern economic conditions. *Economic space*, 153, 75-82.
5. Shepeliuk, N. P. (2023). Diagnostics of financial stability of the enterprise: methodology and practice of application. *Economic journal of Odesa polytechnic university*, 4 (26), 37-44.
6. Gross domestic product (GDP) in Ukraine. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/gdp/> (accessed 20.10.2024).
7. Inflation index in Ukraine. URL: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/> (accessed 20.10.2024).
8. Global financial stability report. (2019). Lower for Longer. Washington: International Monetary Fund, Publications Services, 109
9. Löyttyniemi, T. (2024). Financial instability in 2022-2023: Causes, risks, and responses. <https://cepr.org/voxeu/columns/financial-instability-2022-2023-causes-risks-and-responses>